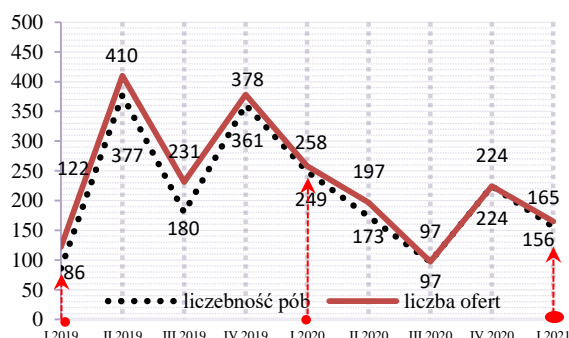

Badanie internetowych ofert pracy – województwo podkarpackie

Wykres 1. Liczba ofert internetowych w próbie badawczej

W I kwartale 2021 roku odnotowano spadek ofert pracy. Nie był on tak znaczący jak w analogicznym okresie 2019 roku, ale nieco większy jak w I kwartale 2020 roku. W okresie od stycznia do marca 2021 roku następowały procesy związane z ograniczeniem robót budowlanych i prac w rolnictwie związanych z okresem zimowym.

Najczęściej pojawiały się oferty dla **specjalistów do spraw ekonomii i zarządzania**. Ekonomistów, podobnie jak socjologów można zaliczyć do przedstawicieli nauk społecznych. Jako

teoretycy są powiązani z nadwyżką. Jednak pracodawcy poszukują przez internet do pracy w zawodach, gdzie sama teoria nauk społecznych stanowi poszukiwaną podbudowę do certyfikatu, umożliwiającego pracę. Nadmiar dotyczy ekonomistów czy socjologów w sensie zawodu, a nie możliwości podjęcia pracy w innych powiązanych specjalnościach. Poszukiwani przez internet byli kadrowcy, specjaliści finansów i rachunkowości, bankowości czy ubezpieczeń.

Pracodawcy z reguły wymagają dodatkowych predyspozycji i szeregu formalnych zaświadczeń, będących potwierdzeniem posiadanych umiejętności. Są to np. działy finansowe firm, praca w zarządzaniu kapitałem inwestycyjnym, sprzedaż usług bankowych i ubezpieczeniowych, planowanie rozwoju pracowników w firmie i organizacja niekiedy bardzo skomplikowanego procesu rekrutacji (często wymagana znajomość języka) czy zatrudnienie w handlu, realizowanym również przez internet.

Wśród **specjalistów ekonomii i zarządzania** poszukiwany był (wg nazewnictwa pracodawców) kupiec, opiekun klienta w oddziale banku, specjalista do spraw handlowych, ekspert kredytowy, audytor wewnętrzny, opiekun marki, specjalista do spraw marketingu, doradca produktowy, samodzielny specjalista do spraw kadr i płac, specjalista do spraw obsługi klienta z językiem niemieckim, doradca do spraw kluczowych klientów – handlowiec, key account manager – systemy vendingowe, pracownik do spraw obsługi e-commerce, planning & forecasting analyst, junior trade marketing manager, specjalista do spraw handlu międzynarodowego w zakresie złomów i wyrobów gotowych, referent do spraw administracji i zamówień publicznych, doradca leasingowy - pojazdy lekkie, manager zespołu sprzedażowego - kierownik biura nieruchomości, specjalista do spraw wsparcia sprzedaży - back office, digital & social media specjalista i przedstawiciel medyczny.

Odnotowano również oferty dla **średniego personelu do spraw biznesu i administracji** (wg nazewnictwa pracodawców) przedstawiciel handlowy, doradca handlowo – techniczny, regionalny, przedstawiciel dla klientów biznesowych premium, asystent prezesa zarządu / dyrektora finansowego, koordynator do spraw kluczowego detalu, przedstawiciel handlowy - doradca do spraw żywienia zwierząt, regionalny przedstawiciel handlowy, interim buyer (zaopatrzeniowiec), specjalista do spraw zamówień z językiem niemieckim, inspektor, doradca techniczno – handlowy – handlowiec, przedstawiciel ubezpieczeniowy premium, asystent agenta celnego, regionalny przedstawiciel techniczno – handlowy, przedstawiciel handlowy z językiem rosyjskim, partner franczyzowy czy oferta pracy w „twojej własnej internetowej agencji reklamowej”. W grupie **sprzedawców i pokrewnych** (wg nazewnictwa pracodawców) doradca klienta, kupiec, kasjer / fakturzysta, konsultant do spraw sprzedaży - sklep firmowy T-Mobile, konsultant do spraw sprzedaży w salonie Orange, pracownik sklepu - niepełny etat, doradca klienta - dział: rekreacja, sprzedawca, pre-sales engineer – remote, account manager Orange/ Doradca Klienta Biznesowego. **Specjaliści IT** (wg nazewnictwa pracodawcy) backend/symfony developer, iOS application developer, linux administrator, android application developer, python developer, frontend developer, administrator systemu ERP, customer web portal java developer (Senior), java software engineer – cloud, SIP software engineer with java – cloud, senior .NET developer. **Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych** (wg klasyfikacji zawodów i specjalności) inżynier automatyki i robotyki, inżynier telekomunikacji, inżynier elektroenergetyk, grafik komputerowy DTP, inżynier geotechnik, inżynier elektryk, inżynier budownictwa - urządzenia,

instalacje i sieci energetyczne, inżynier inżynierii środowiska - gazowe urządzenia, instalacje i sieci energetyczne, inżynier budownictwa - budownictwo przemysłowe, chemik - technologia chemiczna, inżynier awionik, inżynier organizacji i planowania produkcji, inżynier mechatronik.

Poza handlem, przemysłem i budownictwem oraz sektorem I&T odnotowano zapotrzebowanie na **pracowników służby zdrowia**, których w znacznej ilości nie poszukiwano w okresie I kwartału 2021 roku przez analizowane serwisy internetowe. Pracodawcy sektora medycznego z reguły poszukują pracowników za pośrednictwem organizacji branżowych (naczelna i okręgowe izby lekarskie, izby pielęgniarek i położnych) lub wykorzystując sieć kontaktów osobistych. Czasami takie oferty są dostępne również w internecie ¹.

Wykres 2. Liczba miejsc pracy w próbie badawczej według rodzajów działalności

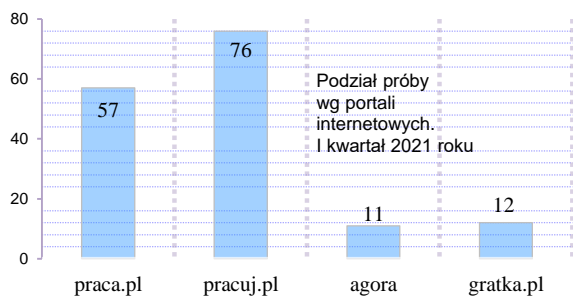
W bardzo ograniczonym zakresie poszukiwano pracowników w **pozostałych grupach zawodów** (przedstawiciele władz publicznych, fizycy i astronomowie, meteorolodzy, specjaliści nauk o ziemi, matematycy, statystycy i pokrewni oraz siły zbrojne). W przypadku pierwszej i ostatniej grupy zawodów (tj. „przedstawiciele władz publicznych” oraz „sił zbrojnych”) miejsce pracy ma źródło w wyborze lub jest oferowane na podstawie odrębnych zasad.

Ograniczony popyt w pośrednictwie internetowym dotyczył również **prac prostych**. Niewielka liczba ofert w analizowanych portalach może wynikać z korzystania przez pracodawców z innych mediów lub zgłaszania propozycji zatrudnienia w urzędach pracy oraz poszukiwaniu pracowników przez sieć kontaktów prywatnych. W tej grupie występuje również szara strefa i znaczne zatrudnienie obcokrajowców.

Przy zachowaniu wzmózonych rygorów sanitarnych może nastąpić skuteczne przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom na rynku pracy. Należy w jak najszerszym zakresie stosować reżim sanitarny i unikać znacznych skupisk osób. Jednocześnie udało się utrzymać aktywność ekonomiczną i zawodową, wykorzystując dostępne technologie i pomysłowość społeczną. Z powodu koniecznych obostrzeń sanitarnych pandemia dotknęła jedynie te branże, których istotą jest konieczność uczestnictwa dużej grupy osób w jednym miejscu i czasie. Jest to głównie tzw. show-biznes i działalność wypoczynkowo-turystyczna (hotele, restauracje, częściowo sektor turystyki i niektórych usług). Warto odnotować, że w warunkach bardzo trudnego rynku pracy jakim jest województwo podkarpackie – oferty pracy w okresie I kwartału 2021 roku kumulowały się głównie w mieście Rzeszowie i w powiecie mieleckim.

Metoda badania. Podsumowanie

Wykres 3. Internetowe serwisy uczestniczące w badaniu

Badanie ofert pracy w internecie powstaje na podstawie informacji zamieszczanych w sieci przez lokalnych pracodawców. Portale zawarte w próbie to: praca.pl, pracuj.pl, gratka.praca.pl lub agora (goldenline). Pracodawcy poszukujący pracowników w sieci internetowej coraz częściej korzystają z pośrednictwa wyspecjalizowanych serwisów czy firm rekruterskich np. Silverhand, Manpowergroup, Workservice, Ranstadt, Trenkwalder itp.

¹ Lekarze poszukiwani byli równie często, co średni personel medyczny. Oferty te nie były zgłaszane do publicznego pośrednictwa pracy. Czasami niezależnie od Izby Lekarskiej oferty były zamieszczane na niektórych portalach internetowych (np. Jooble, <https://pracalekarza.pl/>, <https://ogloszenia.gazetalekarska.pl/> itp.). Propozycje zatrudnienia były dostępne również w sieci kontaktów osobistych czy w samych placówkach medycznych (publicznych i niepublicznych podmiotach opieki zdrowotnej) lub w BIP organizacji branżowych (Naczelna Izba Lekarska i Okręgowe Izby lekarskie).

Czasami ma miejsce w internecie również rekrutacja ukryta tzn. taka, gdzie kandydat do pracy nie ma możliwości bezpośredniego kontaktu z pracodawcą, często nawet nie widząc kto nim jest.

Od 2019 roku badania prowadzone są kwartalnie, a oferty dobierane losowo. Badanie ofert dostępnych przez internet od 2020 roku stanowi jedno ze źródeł barometru zawodów. Ułatwia ekspertom PUP należyłą ocenę zjawisk. Możliwe jest sumowanie danych dla większych przedziałów i porównywanie analogicznych okresów. Oferty zgłaszane przez firmy komercyjne, charakteryzują się w niektórych przypadkach mniejszą stabilnością zatrudnienia. Praca na stałe jest zwykle oferowana przez instytucje państwowe lub większe korporacje, które ze względu na swoją rynkową pozycję gwarantują ciągły charakter zbytu realizowanych zamówień, usług czy produktów. Niejednokrotnie taka pozycja może doprowadzić do opanowania większej części rynku w danej branży.

Do stabilności zatrudnienia przyczynia się również różnica w wielkości podmiotów gospodarczych. Faktem jest, że na rynku są obecne firmy mikro oraz podmioty średnie, duże i wielkie. Wspieranie szczególnie segmentu małych i średnich firm przez znaczne ich zróżnicowanie na rynku np. ze względu na rodzaj prowadzonej działalności, sposób produkcji czy formę prawną przyjętą przez pracodawcę – przyczynia się do utrzymania stabilności wzrostu w całej gospodarce. Korzystne jest również wsparcie dla podmiotów mikro, dla których w utrzymaniu działalności gospodarczej ma istotne znaczenie również miejsce jej prowadzenia tj. punkt przestrzennej lokalizacji. Działalność firm mikro (zatrudniających w przedziale od jednej do kilkunastu osób) jest realizowana głównie w sektorze usług, dlatego większe znaczenie nabiera harmonizowanie działalności przez ich aktywność w różnych działach gospodarki, a nie tylko w sektorze usługowym.

Specyficzną pozostaje produkcja przemysłowa realizowana w dużych i średnich zakładach. Firmy te dotyka proces przeniesienia działalności bezpośrednio produkcyjnej do krajów Azji. Nie zawsze jest on korzystny, chociaż możliwy do odnotowania nawet w gospodarce Polski Południowo - Wschodniej. W dłuższej perspektywie może się okazać, iż zaczniesz przeważać bilans strat nad zyskami. Czy wówczas firmy stać będzie na odbudowę infrastruktury w kraju? Koncentracja większej części produkcji w państwie środka może oznaczać zbyt ni wysoki wzrost znaczenia i tak już istotnego obszaru penetracji gospodarczej. W dłuższej perspektywie proces ten może powodować niekorzystne zjawiska, szczególnie gdy ubywa w kraju macierzystym produkcji high-tech. Niektóre grupy producenckie w województwie przeciwdziałają temu procesowi, który wcale nie ma charakteru nieuchronności i konieczności występowania jak to zwykle bywa ze zjawiskami społecznymi. Możliwe, że w przyszłości pojawi się podstawa ograniczenia negatywnych skutków globalizacji i pandemii również przez wzrost prosumpcji (produkcji na własny użytek) w kraju ojcystym.

Utrzymanie koniunktury gospodarczej przez nowe inwestycje, było trudne w okresie I kwartału 2021 roku, z uwagi na przypadający w większej jego części – okres zimy. Oferty pracy w zestawieniu z poziomem bezrobocia i realizowanymi inwestycjami, mówią o tym, na jakim etapie zmian koniunkturalnych znajduje się dany system gospodarowania. Takim syntetycznym wskaźnikiem jest stopa bezrobocia. Stopień nateżenia bezrobocia – ujmuje zarówno zmiany w zapotrzebowaniu na pracę jak i w poziomie bezrobocia. Jednocześnie powstają nowe podmioty gospodarcze, które wypełniają luki rynkowe w stosunku do już działających pracodawców. Zróżnicowanie wielkości i rodzaju działalności gospodarczej może warunkować zahamowanie wielu niekorzystnych zjawisk ekonomicznych.